

## **Kostprijs berekening Beter Leven 1 ster vleeskuiken, oktober 2021**

### Notitie in opdracht van NOP en NVP

Peter van Horne  
Wageningen Economic Research, 27 oktober 2021  
peter.vanhorne@wur.nl

#### **Inleiding**

In deze notitie wordt de kostprijs berekend voor reguliere vleeskuikens en vleeskuikens die worden gehouden volgens de criteria van het Beter Leven Keurmerk met 1 ster. In deze notitie wordt de term scharrelkuiken gebruikt voor vleeskuikens die worden gehouden volgens deze criteria. De kostprijs wordt berekend volgens de gangbare methode van Wageningen UR. Deze methode wordt uitvoerig beschreven in Wageningen UR rapport 2020-027 (van Horne, april 2020). De technische en economische uitgangspunten in dit rapport zijn van het jaar 2017. In deze notitie zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Voederconversie regulier (naar 1,57) en scharrelkuiken (naar 2,00)
- Kosten stal en inventaris verhoogd (KWIN 2021-2022)
- Arbeidskosten hoger, namelijk 67.750 euro per jaar voor de ondernemer (KWIN 2021-2022)
- Aanpassing in prijs van elektra (0,15 euro/kWh), brandstof (aardgas 0,65 euro/m<sup>3</sup>) en kosten voor diergezondheid
- Voerprijs van juli 2021 (volgens WEcR 37,50 euro per 100 kg voor reguliere vleeskuikens)
- Hogere prijs voor tarwe, namelijk 24 euro per 100 kg (bijstrooien)
- Mestafzetkosten 10 euro per ton

De kostprijs voor reguliere kuikens en scharrelkuikens (Beter Leven Keurmerk 1 ster) wordt op dezelfde wijze berekend. In de kostprijs worden alle variabele kosten toegerekend. De vaste kosten voor stal en inventaris worden berekend op basis van afschrijving, rente en onderhoud. De afschrijvingstermijn voor de stal is 25 jaar en voor de inventaris 12,5 jaar (KWIN). Ook de arbeidskosten van de pluimveehouder zijn vaste kosten. De norm voor de arbeidskosten is 67.750 euro per jaar (KWIN). Algemene kosten zijn een vast bedrag per bedrijf voor o.a. verzekeringen, boekhouding, onroerend zaak belasting, bedrijfskleding en contributies.

Voor het berekenen van de kostprijs van reguliere kuikens is uitgegaan van een bedrijf met drie stallen en een totale oppervlakte (netto) van 4300 m<sup>2</sup>. Een bedrijf met scharrelkuikens breidt deze oppervlakte uit met een overdekte uitloop tot 5200 m<sup>2</sup>. De overdekte uitloop voor scharrelkuikens vraagt een investering van 300 euro per m<sup>2</sup> (inclusief aanpassingen klimaatregeling etc.) en wordt in 10 jaar afgeschreven. Daglicht voorziening kost 13 euro/m<sup>2</sup> stal en wordt ook in 10 jaar afgeschreven. In een tweede variant wordt de afschrijvingstermijn gesteld op vijf jaar.

**De kostprijs is berekend op basis van uitgangspunten en prijzen gebaseerd op de situatie in juli/ augustus 2021.**

### Technische en economische uitgangspunten

Voor zowel regulier als scharrelkuijens zijn de technische uitgangspunten gebaseerd op resultaten behaald in de praktijk. Tabel 1 geeft een kort overzicht. Tabel 2 geeft de economische uitgangspunten en prijzen.

Tabel 1. Technische uitgangspunten

	Regulier	BLK 1 ster
Groeiperiode, eindaflevering (dagen)	42	56
Aflevergewicht, gemiddeld (gram)	2450	2450
Uitval (%)	3.5	2.0
Voederconversie	1.57	2.00
Bezetting bij opzet (kuijens/m <sup>2</sup> )	21	9.9
Leegstand (dagen)	7	7
Rondes per jaar	7.45	5.79
Dierplaatsen per bedrijf	90720	51840

Regulier is op basis van uitladen

Scharrelkuijens: bezetting inclusief oppervlakte overdekte uitloop.

Bij regulier en scharrelkuijens (exclusief overdekte uitloop) is de totale netto oppervlakte circa 4300 m<sup>2</sup>.

Tabel 2. Economische uitgangspunten en prijzen (kosten in eurocent per opgehokt kuijen, pok).

	Regulier	BLK 1 ster
kuijensprijs (euro per stuk)	0.33	0.36
voerprijs (euro/100 kg)	37.50	36.10
diergezondheid (ct pok)	5.50	6.00
verwarming (ct pok)	4.55	8.76
laden (ct pok)	4.50	5.50
elektra (ct pok)	2.55	4.04
strooisel (ct pok)	1.25	2.64
stal reiniging (ct pok)	2.38	5.03
graan bijstrooien (ct pok)	0.00	2.02
stobalen in stal (ct pok)	0.00	0.60

In tabel 2 worden alleen de variabele kosten genoemd waar verschillen optreden tussen reguliere kuijens en scharrelkuijens. Kleinere kostenposten, zoals water en heffingen, worden niet genoemd maar zijn wel meegenomen in de kostprijs berekening. De kosten voor diergezondheid zijn bij scharrelkuijens iets lager. Omdat een deel van de koppels gevaccineerd wordt voor Marek zijn de gemiddelde diergezondheidskosten voor scharrelkuijens (6 cent) iets hoger dan voor reguliere kuijens (5,5 cent).

### Resultaten

Tabel 3 geeft de resultaten voor reguliere vleeskuijens en scharrelkuijens gehouden volgens de criteria van het Beter Leven Keurmerk met 1 ster.

Tabel 3. Kostprijs en kostencomponenten reguliere en scharrelvleeskuikens (in eurocent per kilogram afgeleverd gewicht).

	Regulier	BLK 1 ster, afschrijving 10 jr	BLK 1 ster, afschrijving 5 jr
Voerkosten	58.9	72.2	72.2
Kuikencosten	14.0	15.0	15.0
Overige variabele kosten	10.3	16.4	16.4
Algemene kosten	1.3	2.8	2.8
Vaste kosten:			
- stal en inventaris	6.3	12.8	12.8
- overdekte uitloop		4.8	8.6
- daglicht		1.1	1.9
Arbeidskosten ondernemer	4.2	9.4	9.4
Totale kosten, exclusief arbeid	90.7	125.0	129.1
Totale kosten, inclusief arbeid	94.9	134.4	138.5

De kostprijs (inclusief arbeid van de ondernemer) voor een regulier vleeskuiken is bijna 95 cent en de kostprijs voor een scharrelkuiken is 134,4 cent per kg afgeleverd gewicht bij een afschrijvingstermijn van 10 jaar voor de overdekte uitloop en aanpassing voor daglicht. Bij een afschrijvingstermijn van 5 jaar is de kostprijs 138,5 cent per kg levend gewicht. De kortere afschrijvingstermijn verhoogd de kostprijs dus met 4,1 cent per kg.

#### **Variatie in kostprijs scharrelkuikens**

De genoemde kostprijs is gebaseerd op gemiddelde technische resultaten en de huidige prijzen voor eendagskuikens en voer. De situatie in de praktijk kan per bedrijf variëren. Ook is er discussie over de gekozen uitgangspunten, bijvoorbeeld de afschrijvingstermijn van de overdekte uitloop. Voor enkele belangrijke factoren is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd:

##### *Voederconversie*

De voederconversie van scharrelvleeskuikens is de laatste jaren aan het dalen. Er is gerekend met een gemiddelde voederconversie van 2,00. Maar er zijn ook bedrijven met een voederconversie van 1,96 of 2,04. Bij een voederconversie van 1,96 daalt de kostprijs van een scharrelkuiken met 1,4 cent per kg levend gewicht. Bij een hogere voederconversie (2,04) stijgt de kostprijs in dezelfde mate.

##### *Voerprijs*

De gekozen voerprijs is een momentopname (juli 2021). Een hogere voerprijs heeft bij scharrelkuikens (met een hogere voederconversie) een grotere invloed op de kostprijs dan bij reguliere kuikens. Wordt de voerprijs met 1 euro per 100 kg verhoogd dan stijgt de kostprijs van een scharrelkuiken met 2 cent per kg levend gewicht.

##### *Overdekte uitloop investering*

De investering voor een overdekte uitloop is gesteld op 300 euro per m<sup>2</sup>. Er is momenteel veel onduidelijkheid over de exacte kosten en er zijn verschillen in uitvoering van de uitloop. Als de investering 50 euro per m<sup>2</sup> hoger of lager is dan is het effect op de kostprijs 0,8 cent per kg levend gewicht (bij een afschrijvingstermijn van 10 jaar).

##### *Vroege voeding*

Vroege voeding bij vleeskuikens wordt per 2024 verplicht. Dit is momenteel geen eis bij het Beter Leven Keurmerk. Wel zijn er supermarktketens die nu al vroege voeding eisen. Bij de aanname dat toepassing van vroege voeding in de broederij 1,5 cent per kuiken kost, stijgt de kostprijs voor een scharrelkuiken met 0,6 cent per kg levend gewicht.

## Discussie

- In de berekening is uitgegaan van een bestaand bedrijf met 4300 m<sup>2</sup> netto staloppervlakte. Het bedrijf met scharrelkuikens moet de oppervlakte uitbreiden met een overdekte uitloop tot 5200 m<sup>2</sup>. Op beide bedrijven worden de kuikens verzorgd door één arbeidskracht. De vraag is of de arbeidsbehoefte vergelijkbaar is. Op het bedrijf met scharrelkuikens worden minder kuikens gehouden op een grotere staloppervlakte.
- De standaardkosten voor diergezondheid zijn bij scharrelkuikens iets lager per kuiken (schatting 0,5 cent per kuiken). Op een deel van de bedrijven met scharrelkuikens wordt regelmatig een Marek enting toegepast. Dit wordt dan niet standaard toegepast bij elk koppel. Hiervoor is in de berekening de kostenpost voor diergezondheid van scharrelkuikens met 1 cent per kuiken verhoogd (zie tabel 2). Wordt bij alle koppels een Marek enting toegepast dan zijn de kosten 1,5 tot 2 cent hoger per opgezet kuiken.
- **Deze kostprijs is gebaseerd op de situatie in juli/augustus 2021. De komende maanden kunnen prijzen van eendagskuikens en pluimveevoer veranderen. Op termijn kunnen ook de prijzen voor energie (elektra en brandstoffen), arbeid (externe arbeid voor reiniging en laden) en diergeneesmiddelen hoger worden dan de prijzen genoemd in deze notitie.**